

Blaðið eigur ein at
vissa sær á posthúsinum.

SOSIALURIN

FRÆLSI

JAVNAÐUR

BRØDRALAG

NR. 6

MIKUDAGIN
22. JANUAR 1964

37. ÁRG.

60 milj. grunnurin

Hina stóru uppbyggingarætlan bjargaði seinasta landsstýri hesum stýrinum at umsita

Tunnellin í Norðoyggjum tryggjað at koma!
Tunnellin í Sandvík eisini tryggjað at koma!

Allur hin stóri vegaplanurin uppá 70 milliónur, sum seinasta landsstýrið legði fram, men sum tá treyt tann fasta peningin at verða gjørdur við, er nú við hesum velduga grunni, tí størsta og magnfullasta íleggjargrakinum, ið nakran tíð er fostað og iðgjumfært í Føroya søgu.

Eitt íleggjargrak, sum er einstandandi í síni náttúru við tað, at tað er skipað soleiðis, at lán við rentum skulu fara aftur í sama grunn til víðari útlæning til nýggjar stórar landsuppávur.

Tað vóru P. M. Dams tíðindi um avgerðina um stovnan av hesum grunni, sum okkara móðstøðumenn søgdu vóru tað bera valbluff og humbukkur frá Dam, sum einki menniskja skuldi trúgva.

Og nú hendur tað, at landsstýrisflokknir halda, at fólk longu hefur gloymt, hvussu leikur fór fram til seinasta val, havá gloymt hvussu P. M. Dam varð stemplaður sum lygnari og bluffari, tá ið hann segði frá grunninum, sum hann eftir langar og drúga íleggjargrakir hevði fingið lyfti um frá donsku stjórnini. Og so

halda stjórnarflokkarnir tað fara at bera til at rósa sær av at grunnurin er komin, tí tað er gingið við

til uppá sín máta at uppfylla nakrar hugleiðingar ið ríkisstýrið hevði sett fram í sambandi við grunninum og hansara virkisætlan.

Hevur nakar hoyrt um frekari og stórra heiðussultara? Er eingin skomm í hesum harrum?

Men javnaðarmenn kunnu vera bæði stoltir og glaðir, tí hvørja ferð, ið ein tunnelli, eitt stórt vegarbeiði, stórt havn, stórt tiltak er avrikað við hesum grunni, kunnu teir kenna tað sum sítt politiska verk.

Erumiklari stórverk frá sínum 4 ára virki í Føroya landsstýri kann neyvan nokur stjórn koma at seta sær umframt alt annað, ið var fingið í lag, og sum alt Føroya fólk er vitni um.

Tað kann man ikki siga —

IKKI EIN LOGMAÐUR — OG — VÖNANDI — VAR TAÐ MÓTI BETRI VITAN

Við einum orðalagi, soleiðis framborið, at tað skuldi ikki vera minst iði um, at tað var so — bar logmaður m. a. fram — at pruttalið ongatið var farið so høgt upp

sum undir seinasta landsstýri — nevnlaga við 17 stigum.

MEN SANNARI ER TAÐ, AT PRISTALIÐ Í 1963 ER FARIÐ UPP VIÐ 24 STIGUM — PRISTALIÐ 1. JANUAR 1963 VAR 400 — 1. JANUAR 1964 VAR TAÐ 424.

Tað er svårt at vita sær, at faktiskar upplýsingar skulu berast skeiðar fram frá hægsta manni í landinum.

Tað er spell at so skal vera, Fyri at brúka logmanns egnu orð undir valurustini frammanundan valinum 1962 í Norðoyum so kann vera passandi at siga tey nú:

DYRTIÐIN FOSSAR YVIR LANDIÐ — ja, sum ongatið áður.

Er hann kortini formaður?

Er Erlendur Patursson landsstýrismaður kortini formaður Føroya fiskimálefelags, hóast hann ikki hevur fingið loyvi og góðkenning logmannsins og figgjarnevndarinnar til tess?

Nú fer landsfundur fiskimannafelagsins fram og í ferðalagnum til henda fund er Erlendur Paturssonur.

Er hann tað sum Landsstýrismaður, innbodin gestur, ella sum formaður.

Hetta spyrja fiskimenn, Ruddilgheit skal kortini til, eitt vist mark í øllum tilfelli.

60 milljóna grunnurin

Tað var marghættligt at hoyra Hákon Djurhuus, logmann tað um 60 milljóna grunnin.

Já, hvussu skuldi hann nú krúpa undan øllum tí, ið hann áður hevur røpt »adanseringsgulle»?

Tað fór nú ikki at bera væl til; teir høvdu jú vent sær til danir og spurt um tað var rætt ella ikki, tá P. M. Dam og javnaðarmenn høvdu talað um ein 60 milljóna grunn. Danir sögdu ja, at hetta var rætt og at teir stóðu við tilbúið, sjálvt um áður vóru komnir til ræðið — eisini loysingarmenn; teir vildu sum altíð gera sína skyldu móttvegis Føroyum.

Tá Hákon Djurhuus sigur, at einki hoyrdist um henda grunnin

Hitt føroyska sjómarkið

12 mil út frá beinum linjum, uppá forihond góðkent av Bretum, sum vegna dana forlik um sjómark í Norðsjónum og forlongjan av Grønlands kravið um útflytan í 1970—73, meðan spurningurin er óavgjørdur fyri Íslendingar og norðmenn.

aftaná seinasta val, so er hetta ein roynd at skáka uttanum veruleikan og í smáum at lata innbyrgdan hattsleika leka út, sjálvt um tað ikki so væl samir seg millum biddaferðirnar til Keypmannahavnar

LEINGI ER TAÐ — IÐ VÆL SKAL VERÐA!

EITT gamalt javnaðarmannamál: byggjan av nýggjum Smirlivørður nú ætlandi endaliga loyst. Landsstýrið hevur biðið føroysku skipasmíðjurnar um tilbøð uppá byggjanina.

TAÐ eru nú mong ár farin, síðan javnaðarflokkurin setti sær fyrir at fáa framt hetta málið, soleiðis at Suðuroyggin eins væl og aðrir partar av landinum kundu fáa eitt stórt, nútímans ferðamannafar.

Ílla gekst at fáa nakra sannu undirtøku.

Beinanvegin sum seinasta landsstýrið við P. M. Dam sum logmanni vann skipað, setti stýrið fram uppskot um bera nýbyggjng; men heldu ikki nú bar til at fáa málið greitt til fulnar.

Málið varð tó ikki niðurlagt, og táverandi logmaður gjørdi sítt ítarsta fyrri einari skjótari loysn, og tá hann legði frá sær var alt greitt til byggjan av einum nútímans, skjótsigandi ferðamannafari, sum kundi átaka sær betri ferðasamband til øll høvuðsplassini kring oyggjarnar og hartil lutvísá uttanlandsigling — eitt nú til Hettlands um summarið.

Tá hetta stýrið tók við vóru allar fyreikningar gjørdar til byggjan av nýggjum Smirlivørðum sum málið oftast hevur verið nevnt millum manna.

Nóg so nógv tykist drúlað, tí ikki fyrr enn nú við árslok verður byggjngin, sum longu kundi verið lokin, boðin út av nýggjum til føroyskar skipasmíðjur.

Men, sum tíkið verður til, betri seint enn ongatið, sjálvt um vit aldris ikki hava rátt at lata hetta verða eitt stándandi móti ella aðalreglu í føroyskum framburðsstarvi.

TØKK

OLLUM teimum bæði á sjógv og landi sum við blómum, telegrammum og á annan hátt heiðraðu okkum á gullbrúðleypsgigi okkara, takka vit hjartaliga.

Rasmína og Rubek.

Kvøldsetan í Sjonleikarhúsinum eitt bragd!

Nú var eg og sá kvøldsetuna í Sjonleikarhúsinum og má siga, at her er gjørt eitt bragd.

Liv og Lagna í Spoon River eftir Edgar Lee Masters — heppið umsett til føroyskt av Karsten Hoydal — er ikki vanligur sjonleikur — er tí røpt ein kvøldseta.

Vit hugsa okkum hovundan: Bygdamaður, Stendur við ørnunum niður á kirkjugarðsgrøin og hyggur inn yvir gravirnar. — Har liggja tey øll, sum hann veit so nógv um, frá tí tey vóru á lívi.

Har liggur hann, har liggur hon, har liggja tey øll og »sova». Og hann leggur teimum orð í munin, sum stuti og fyndugt lýsa lagnu teirra. Og í huga hansara reisist tey seg upp og siga tey orð, hann hevur givið teimum — sonn og opin skámd. Og tá ið saman um kemur eru hesi lagnuorð eisini ein átala samfelagsskið, sum sláa so manga lagnuna av fótum, á kuldun og kærleikstríði millum menniskju.

Uppsetingin er so varlig og fin, at tað er eitt sersyn. Við talu, ljósi, líti og tónleiki er her skapt eitt samlið, sum tekur um hjartað. Vit hava við hesum menniskjum kenna hesar lagnur á okkum.

Tá ið tjaldið fer frá er myrkt. Ein rødd sigur, at her sova tey øll í heynum, øll tey deyðu. So kemur liðandi ljós á, sum tá ið dagur sprettur. Vit hóma inn í gravheggjng — sum leikpallurin skal vera í huganum. Har sita still og svinn tey deyðu, viðhvørt sum skuggamyndir móti ljósi aftan fyri, viðhvørt andlit, ið fáa ljós — Ikki deyndingar ella spókis, men menniskju í sínum arbeiðsbúna frá tí tey livdu. So kemur eitt ísens fram at einum brotnum súlstaðba og sigur hvat sær var at meini í

livinum, Færdad, Fyndug: Fer so innfrá aftur og setur seg í millum bilinum, tá eitt er farið og annað kemur, er státtur, friðkendur musikkur, Soleiðis koma øll hesi sum sova í heynum.

Í Eg haldi, at bæði uppsetan og spæl eiga alla rós, Eyðun Johanne sen, sjonleikari, sum hevur setti upp hevur her, kanska meir enn nakrantíð, vist sínar gávur — skapamegi, skynsemi, høg. Og tey nógvu ungfolk, sum her leiktu, vistu seg so búgvn og innlivað, at tey eiga alla æru av. Vit siga tykkum øllum takk fyrri ta ríku løtu, tit her hava skapt okkum.

Eg ráði øllum til at fara í Sjonleikarhúsið og uppliva tað, sum her verður boðið.

Heðin Brú.

Tað hendi einki

Johan Simonsen, loysingarmaður, veit eins og allir samgongumennir á tingi, at »sálavstýrislandsstýrið» var óvanliga illa mottikið av fólki, og aldeils ikki hevur alt fólksins.

Hann talaði úi meira hólga um hin »søguliga dagin» 4. januar, tá samgongan kom í lag.

Hann segði m. a., at andstøðumenn royndu at ræða fólk við øllum tí illa, ið nú fór at henda — nú »sálavstýrislandsstýrið» var ein veruleiki; men leggur Johan afturat: hyggið nú, teir sögdu ósatt.

TAÐ HENDI EINKI ...

OG LIVIÐ ER EINKI BROYTT

Og soleiðis kom Johan at vera ein av teimum fáum av samgongumonnunum, ið var tofluga ærligir og siga sum er: einki er hent, og livið er einki broytt — ið hvussu so er ikki til tað botna!